

Dosarul nr.3ra-600/19

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud: S.Pleșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Simciuc, L. Bulgac, I. Cotruță)

D E C I Z I E

24 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” împotriva Consiliului sătesc Cîrnățeni, raionul Căușeni, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” și a fost menținută hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 22 ianuarie 2018, SRL „Goiana Petr.Co” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului sătesc Cîrnățeni cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat că la 5 iulie 2017 s-a adresat Consiliului sătesc Cîrnățeni cu cererea nr. 19, prin care a solicitat schimbarea categoriei de destinație a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXX; XXXX; XXXX; XXXX și XXXX cu suprafața totală de 1,7011 ha pentru extragerea zăcămintelor de nisip pentru construcții pe zăcământul „Căușenii Vechi”, la cerere fiind anexat un set de acte care urmează a fi prezentat în asemenea cazuri.

Reclamanta a menționat că la 30 august 2018, Consiliul sătesc Cîrnățeni examinând cererea din 5 iulie 2017 a emis decizia nr. 8/9, prin care a decis permiterea schimbării destinației terenului agricol pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile a zăcământului de pietriș-nisip „Căușenii Vechi” pe o

suprafață de 1,7011 ha, situat în limitele administrativ teritoriale a satului Cîrnățeni, raionul Căușeni.

În acest sens, societatea a notat că deși, decizia în cauză a rămas necontestată, la 9 octombrie 2017, Consiliul sătesc Cîrnățeni a emis o nouă decizie cu nr. 9/2, prin care a dispus abrogarea deciziei nr. 8/9 din 30 august 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor agricole proprietate privată”.

SRL „Goiana Petr.Co” a relatat că la 22 august 2017 a depus către Consiliul sătesc Cîrnățeni cererea nr. 25, prin care a solicitat schimbarea categoriei de destinație a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXX; XXXX; XXXX și XXXX, cu suprafața totală de 1,0958 ha pentru extragerea zăcămintelor de nisip pentru construcții pe zăcămintul „Căușenii Vechi”.

A menționat că la cerere a anexat un set de acte care urmează a fi prezentat în asemenea cazuri, iar Consiliul sătesc Cîrnățeni examinând cererea din 22 august 2017, prin decizia nr.10/11 din 12 decembrie 2017, a decis respingerea cererii SRL „Goiana Petr.Co” cu privire la schimbarea destinației terenului agricol pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile a zăcămintului de pietriș-nisip „Căușenii Vechi” pe o suprafață de 1,0958 ha situat în limitele administrativ-teritoriale a satului Cîrnățeni, raionul Căușeni.

Societatea comercială a susținut că a luat cunoștință cu ambele decizii la 19 decembrie 2017, când s-a prezentat la Consiliul sătesc Cîrnățeni și i-au fost comunicate deciziile emise, iar o copie a acestora i-a fost înmănată contra semnătură.

Ca urmare, nefiind de acord cu deciziile Consiliului sătesc Cîrnățeni nr.8/9 din 9 octombrie 2017 și nr. 10/11 din 12 decembrie 2017, a depus la 20 decembrie 2017 o cerere prealabilă, la care a primit răspuns că cererea va fi examinată în luna februarie 2018.

SRL „Goiana Petr.Co” a opinat că extracția zăcămintelor naturale, reprezintă unul din genurile de activitate de bază practicate de către societate, iar în acest sens, cererile indicate au fost depuse anume pentru a face posibilă organizarea șantierului de extracție a zăcămintului mineral de nisip prundiș.

Suplimentar a mai menționat că pct. 27 al Hotărârii Guvernului nr. 1170 din 25 octombrie 2016, prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, indică lista actelor care urmează a fi anexată la cerere de către solicitantul care intenționează să schimbe categoria destinație a terenului, inclusiv actele pe care urmează să le prezinte solicitantul în cazul schimbării categoriei de destinație a terenurilor pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe -rurale (cazul din speță).

În acest context a remarcat că a prezentat întreg setul de acte care este cerut de lege, fapt care se confirmă inclusiv prin înscrisurile anexate la prezenta cerere de chemare în judecată.

Astfel, a considerat că a întrunit toate condițiile pentru ca cererea cu privire la schimbarea categoriei de destinație a terenurilor să fie acceptată de către pârât, inclusiv și condiția transferării mijloacelor bănești echivalente cu pierderile cauzate de excluderea terenurilor din circuitul agricol.

SRL „Goiana Petr.Co” a solicitat anularea deciziilor nr. 9/2 din 9 octombrie 2017 și nr. 10/11 din 12 decembrie 2017 emise de Consiliul sătesc Cîrnățeni,

obligarea Consiliul sătesc Cîrnățeni să emită decizii, prin care cererea SRL „Goiana Petr.Co” nr. 19 din 5 iulie 2017 și cererea nr.25 din 22 august 2017 să fie admisă, cu dispunerea schimbării categoriei de destinație a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXX; XXXX; XXXX; XXXX; XXXX și XXXX, cu suprafața totală de 1,7011 ha și a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXX; XXXX; XXXX și XXXX, cu suprafața totală de 1,0958 ha, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat. (f.d. 69)

Prin hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, acțiunea în contencios administrativ a SRL „Goiana Petr.Co” împotriva Consiliul sătesc Cîrnățeni a fost respinsă.

La 27 iulie 2018, SRL „Goiana Petr.Co” a declarat apel împotriva hotărârii din 11 iulie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central.

Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de SRL „Goiana Petr.Co” și a fost menținută hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central.

La 22 martie 2019, SRL „Goiana Petr.Co” a depus recurs împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece în temeiul art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, sunt temeiuri de casare a actelor judecătorești emise de instanțele de judecată ierarhic inferioare.

De asemenea recurenta a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Suplimentar, a indicat că la caz, au fost anexate absolut toate actele prevăzute în pct. 27 al Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri.

A considerat că schema de amplasare a imobilului și a rețelelor edilitare nu urma a fi prezentată, aceasta deoarece reieșind din poziția expusă inclusiv de către autorii Regulamentului, dar și a organelor de stat, demonstrează că, la caz prezentarea acesteia nu este necesară.

Recurenta a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin referința din 25 aprilie 2019, expediată prin intermediul oficiului poștal, Consiliul sătesc Cîrnățeni a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

Prin referința din 26 aprilie 2019, expediată prin intermediul oficiului poștal, Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, Oficiul Teritorial Căușeni a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

La 18 mai 2019, SRL „Goiana Petr.Co” a depus cerere de suplimentară la recurs.

Suplimentar, societatea a indicat că genul său de activitate constituie anume extracția zăcămintelor naturale, iar acest subiect a fost discutat cu organele de specialitate, care prin răspunsurile sale, au indicat că nu este necesară prezentarea

schemei, deoarece schimbarea destinației terenurilor nu reprezintă ridicarea unei construcții capitale cu prezentarea obligatorie a unei astfel de scheme.

În acest sens, nici în cazul altor cariere de extracție de care dispune, nu a fost prezentată și solicitată pretinsa schema, or, organele autorității administrației publice locale recepționând Proiectul de recultivare a terenului, alături de celelalte acte, admit cererile de schimbare a destinației terenurilor, fapt confirmat prin actele anexate la cererea de recurs pe cazuri similare.

Un alt argument, asupra căruia insistă recurentul este și faptul că suma de 375 563,94 de lei a fost achitată cu titlu de preț pentru schimbarea destinației terenurilor agricole din circuitul civil pe contul Primăriei satului Cîrnățeni la 25 iulie 2017 și ulterior la 29 august 2017, sumă care a fost acceptată și până în prezent nu a fost restituită.

Or, dacă autoritatea publică locală a decis că nu acceptă schimbarea categoriei de destinație a terenurilor, ar urma ca în temeiul Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri să restituie în termen de 14 zile, suma achitată de către solicitant.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Instanța de recurs menționează că decizia instanței de apel a fost pronunțată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Respectiv, termenul de declarare al recursului urmează fi calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 16 ianuarie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 22 martie 2019, este în termen.

Prin prisma art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

În corespundere cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Astfel, în conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazurile prevăzute expres la alin. (2) și (3) al articolului menționat.

Alineatul (4) al art. 432 Cod de procedură civilă, prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin prisma art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții, trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Din materialele cauzei reiese că la 5 iulie 2017, SRL „Goiana Petr.Co” a depus la Consiliul sătesc Cîrnățeni cerere, prin care a solicitat schimbarea categoriei de destinație a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXX, XXXX, XXXX, XXXX și XXXX, cu suprafața totală de 1,7011 ha, pentru extragerea zăcămintelor de nisip pentru construcții pe zăcămintul „Căușenii Vechi”. (f.d. 12)

Totodată, la cererea respectivă, au fost anexate copiile certificatului de înregistrare, extrasului, actului de certificare a perimetrului minier și copia Raportului de încercări a probelor de sol.

Prin decizia Consiliului sătesc Cîrnățeni nr. 8/9 din 30 august 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor agricole proprietate privată”, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1541 din 24 decembrie 2007 și în temeiul art. 14 alin. (2) lit. e) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, s-a decis de a lua act de informația cu privire la schimbarea destinației terenurilor agricole proprietate privată, pe o suprafață de 1,7011 ha, situat în limitele UAT Cîrnățeni, raionul Căușeni și s-a permis schimbarea destinației terenului agricol pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile a zăcământului de pietriș-nisip „Căușenii Vechi” pe o suprafață de 1,7011 ha, situat în limitele UAT Cîrnățeni, raionul Căușeni. (f.d. 38)

Prin notificarea nr. 765 din 14 septembrie 2017, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, a solicitat Consiliului sătesc Cîrnățeni, raionul Căușeni să abroge decizia nr. 8/9 din 30 august 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor agricole proprietate privată”, aceasta deoarece la adoptarea acesteia nu a fost respectat art. 9 alin. (2) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale. De asemenea, a indicat că partea decisivă a deciziei este incompletă, deoarece nu au fost indicate numerele cadastrale ale terenurilor, destinația căror a fost schimbată. (f.d. 100-102)

Ulterior, prin decizia Consiliului sătesc Cîrnățeni nr. 9/2 din 9 octombrie 2017 „Cu privire la abrogarea deciziei nr. 8/9 din 30 august 2017”, ținând cont de notificarea nr. 765 din 14 septembrie 2017 a Oficiului Teritorial Căușeni și conform art. 81 din Codul de procedură civilă și în temeiul art. 14 alin. (2) lit. e) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, s-a decis abrogarea deciziei nr. 8/9 din 30 august 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor agricole proprietate privată”. (f.d. 39)

Probatoriul administrat în cauză, mai atestă că prin cererea nr. 25 din 22 august 2017 depusă la Consiliul sătesc Cîrnățeni, SRL „Goiana Petr.Co” a solicitat schimbarea categoriei de destinație a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXX, XXXX, XXXX și XXXX, cu suprafața totală de 1,0958 ha, pentru extragerea zăcămintelor minerale utile de nisip prundiș, anexând certificatul de înregistrare, extrasul, Actul de certificare a perimetrului minier, Planul perimetrului minier, extrasele din Registrul bunurilor imobile, Raportul de încercări a probelor de sol și planul geometric. (f.d. 40)

Prin decizia Consiliului sătesc Cîrnățeni nr. 10/11 din 12 decembrie 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor” s-a decis respingerea cererii SRL „Goiana Petr.Co” cu privire la schimbarea destinației terenului agricol pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile a zăcământului de pietriș-nisip „Căușenii Vechi” pe o suprafață de 1,0958 ha, situat în limitele administrativ teritoriale a satului Cîrnățeni, raionul Căușeni. (f.d. 61)

Potrivit extraselor din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor, terenurile agricole cu nr. cadastrale XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX și XXXX situate în raionul Căușeni, satul Cîrnățeni, extravilan, aparțin cu 1.0 cotă-parte SRL „Goiana Petr.Co”. (f.d. 13-18, 41, 44)

S-a stabilit prin Actul de confirmare a perimetrului minier, eliberat de Ministerul Mediului al Republicii Moldova, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale că a fost atribuit perimetrul minier SRL „Goiana Petr.Co” pentru extragerea substanței minerale utile, în limitele indicate pe planul topografic, marcate prin puncte unghiulare, și pe hărți și profiluri geologice P-3, P-2, Puț-4, Soda nr. 15, P-1, Sonda nr. 14, Sonda nr. 5, Sonda nr. 13, Sonda nr. 12, Sonda nr. 11, Sonda nr. 4, Sonda nr. 10, Sonda nr. 3, Sonda nr. 2, Sonda nr. 1, Sonda nr. 9, P-6, P-5, P-4, I-I/IV-IV. Denumirea și amplasarea sectorului de subsol Zăcământul de nisip „Căușenii Vechi” situat la 0,55 km Nord-Est din or. Căușeni, raionul Căușeni. Suprafața proiecției perimetrului minier, indicată pe planul topografic al suprafeței terestre constituie (în hectare) 24,29 ha. Termenul de folosire a sectorului de subsol pe perioada exploatării zăcământului. Prezentul act a fost supus înregistrării de stat în Registrul perimetrelor miniere al Agenției pentru geologie și Resurse Minerale cu nr. 610 din 25 iunie 2016. (f.d. 19, 45)

Iar, conform concluziilor pedologice ale solului terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX și XXXX situate în extravilanul satului Cîrnățeni, raionul Căușeni, beneficiar SRL „Goiana Petr.Co”, efectuate de Inspectoratul Ecologic de Stat, Agenția Ecologică Chișinău, Centrul Investigații Ecologice, a fost calculată bonitatea solului și a fost anexată Schema de prelevare a probelor de sol și Raportul de încercări a probelor de sol nr. 46 și 96. (f.d. 20-22, 46-48)

Este cert și faptul că de SRL „Geolia” a fost întocmit Proiectul pentru extragerea zăcămintelor de nisip pentru construcții „Căușenii Vechi” și recultivarea pământurilor degradate. (f.d. 23-36)

La fel, materialele cauzei atestă că prin ordinul de plată nr. 1141 din 25 iulie 2017, SRL „Goiana Petr.Co” a achitat suma de 223 123,50 de lei și prin ordinul de plată nr. 1348 din 29 august 2017, a achitat suma de 152 440,44 de lei, în bugetul local de nivelul I, în legătură cu excluderea terenurilor din circuitul agricol cariera Cîrnățeni, raionul Căușeni (f.d. 37, 62).

Astfel, la 20 decembrie 2017, SRL „Goiana Petr.Co” a depus la Consiliul sătesc Cîrnățeni, raionul Căușeni cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea (abrogarea) deciziei Consiliului sătesc Cîrnățeni nr. 9/2 din 9 octombrie 2017 „Cu privire la abrogarea deciziei nr. 8/9 din 30 august 2017” și a deciziei Consiliului sătesc Cîrnățeni nr. 10/11 din 12 decembrie 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor” și adoptarea unor decizii noi, prin care cererile SRL „Goiana Petr.Co” să fie admise. (f.d.65-66)

Prin răspunsul nr. 265 din 29 decembrie 2017, la cererea prealabilă depusă de SRL „Goiana Petr.Co”, Consiliul sătesc Cîrnățeni, raionul Căușeni a informat societatea că întrebarea respectivă va fi precăutată la următoarea ședință ordinară a consiliului sătesc care va avea loc în luna februarie a anului 2018. (f.d. 67)

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 11 iulie 2018 a concluzionat asupra netemeinicii acțiunii în contencios administrativ depusă de SRL „Goiana Petr.Co”.

În susținerea concluziei sale, prima instanță a opinat că la ambele cereri de schimbare a destinației terenurilor agricole nu au fost anexate toate documentele specificate în pct. 27 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170 din 25 octombrie 2016, inclusiv nu a fost anexată schema de amplasare a imobilului și a rețelelor edilitare, avizată de către arhitectul-șef, organele supravegherii de stat, Institutul Național de Cercetări și proiectări „Urbanproiect” (pentru toate localitățile, cu excepția mun. Chișinău) și Institutul municipal de Proiectări „Chișinău-Proiect” (pentru mun. Chișinău).

Judecând apelul declarat de SRL „Goiana Petr.Co”, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia respingerii cererii de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile art. 71 Cod funciar, pct. 27 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170 din 25 octombrie 2016, Anexa nr. 1 și 2 din Legea nr. 86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, art. 9 alin. (3), 10 alin. (1), (2) din Legea privind evaluarea impactului asupra mediului.

În această ordine de idei, Colegiul Curții de Apel Chișinău a remarcat că prima instanță întemeiat a conchis că acțiunea în contencios administrativ urmează a fi respinsă.

Or, verificând legalitatea actelor administrative contestate, Colegiul civil a constatat că Consiliul sătesc Cîrnățeni, corect și legal a abrogat decizia nr.8/9 din 30 august 2017, deoarece aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, la cererea de emitere a deciziei de schimbare a destinației terenurilor agricole nefiind anexate toate documentele din rândul celor enumerate în pct. 27 al Regulamentului.

Aceiași situație s-a constatat și în cazul respingerii cererii privind schimbarea destinației terenurilor agricole din 22 august 2017, respinsă prin decizia Consiliului sătesc Cîrnățeni nr.10/11 din 12 decembrie 2017.

Prin urmare, Colegiul instanței de apel a concluzionat că în speță, rezultă cert că SRL „Goiana Petr.Co” nu a respectat procedura obligatorie de evaluare prealabilă a activității, or, nu a fost determinată necesitatea eliberării acordului de mediu și ca urmare necesitatea prezentării acestuia împreună cu setul de documente stabilite în pct. 27 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri.

Mai mult, Curtea de Apel Chișinău a remarcat că prima instanță întemeiat a conchis că nu sunt temeiuri de anulare a deciziei Consiliului sătesc Cîrnățeni nr.9/2 din 9 octombrie 2017 și obligare a pârâtului să emită decizia privind schimbarea destinației terenurilor agricole în baza cererii depuse la 22 august 2017.

Pe cale de consecință, Curtea de Apel Chișinău a evidențiat că este neîntemeiat argumentul precum că necesitatea prezentării schemei, reieșind din

poziția expusă inclusiv de către autorii Regulamentului, dar și a organelor de stat, se demonstrează că la caz, prezentarea acesteia nu este necesară, or, prevederile Regulamentului stipulează expres că în cazul schimbării categoriei de destinație a terenurilor pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile, se anexează suplimentar, proiectul de recultivare, însă schema de amplasare a imobilului și a rețelelor edilitare, avizată de către arhitectul-șef, organele supravegherii de stat, se prezintă obligatoriu în orice caz de schimbare de destinație a terenurilor.

În opinia instanței de recurs, soluția instanței de apel este pripită, fiind rezultată din neexaminarea tuturor circumstanțelor cauzei și în consecință, aprecierea arbitrară a probelor și aplicarea eronată a legii, motiv din care decizia contestată nu poate fi menținută.

În susținerea poziției enunțate, instanța de recurs menționează art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, care stipulează că persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

În context, art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), prevede că orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 3 alin. (1), (2) din aceeași Lege, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

În temeiul art. 14 alin. (1) al legii menționate, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Conform art. 16 alin. (1) din aceeași lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor

participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va reține că speța supusă analizei are ca obiect, anularea deciziilor nr. 9/2 din 9 octombrie 2017 și nr. 10/11 din 12 decembrie 2017 emise de Consiliul sătesc Cîrnățeni, obligarea Consiliul sătesc Cîrnățeni să emită decizii, prin care cererea SRL „Goiana Petr.Co” nr. 19 din 5 iulie 2017 și cererea nr.25 din 22 august 2017 să fie admisă, cu dispunerea schimbării categoriei de destinație a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXX; XXXX; XXXX; XXXX; XXXX și XXXX, cu suprafața totală de 1,7011 ha și a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXX; XXXX; XXXX și XXXX, cu suprafața totală de 1,0958 ha.

La caz, se va remarca că la materialele cauzei se regăsește cererea prealabilă din 20 decembrie 2017 depusă de SRL „Goiana Petr.Co” către Consiliul sătesc Cîrnățeni, prin care a solicitat anularea (abrogarea) deciziilor Consiliului sătesc Cîrnățeni nr.9/2 din 9 octombrie 2017 și nr. 10/11 din 12 decembrie 2017 ca fiind ilegale și emiterea unor noi decizii, prin care cererile SRL „Goiana Petr.Co” din 5 iulie 2017 și respectiv din 22 august 2017 să fie admise, cu schimbarea categoriei de destinație a terenurilor agricole vizate în cauză. (f.d. 65-66)

Iar, prin răspunsul Consiliului sătesc Cîrnățeni nr.265 din 29 decembrie 2017, SRL „Goiana Petr.Co” a fost informată asupra faptului că cererea prealabilă cu privire la anularea deciziilor Consiliului sătesc Cîrnățeni nr.9/2 din 9 octombrie 2017 și nr. 10/11 din 12 decembrie 2017, va fi precăutată la următoarea ședință ordinară a consiliului sătesc care va avea loc în luna februarie a anului 2018.

Însă, un alt răspuns până în prezent de la Consiliul Sătesc Cîrnățeni, nu a fost expediat în adresa SRL „Goiana Petr.Co”. (f.d. 67)

Totodată, este important a menționa că prin prisma art. 15 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ, cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmând a fi comunicată de îndată petiționarului dacă legislația nu prevede altfel. Organul emitent este în drept: a) să respingă cererea prealabilă; b) să admită cererea prealabilă și, după caz, să revoce sau să modifice actul administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Consiliul sătesc Cîrnățeni, raionul Căușeni, în virtutea legii și obligațiilor ce-i revin nu a examinat până în prezent cererea depusă de SRL „Goiana Petr.Co” la 20 decembrie 2017, fapt ce a generat înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată la 22 ianuarie 2018. Or, autoritatea publică locală avea obligația de a rezolva cererea depusă de SRL „Goiana Petr.Co”, referitor la un drept recunoscut de lege, fie respingând ori admitând cererea depusă în acest sens.

În conformitate cu pct. 22, 26, 27 alin. (1) lit. c), (2) ale Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170 din 25 octombrie 2016, (în redacția până la 18 ianuarie 2019) trecerea terenurilor dintr-o categorie de destinație în alta

se efectuează prin hotărâre de Guvern sau decizie a autorității deliberative a administrației publice locale, conform competențelor stabilite în art. 8, 9, 10 și 71 din Codul funciar.

Schimbarea modului de folosință a terenurilor se face de către proprietar sau de către deținătorul de teren, cu acordul proprietarului, care, în termen de 30 de zile lucrătoare de la schimbarea modului de folosință a terenurilor, este obligat să informeze, în scris, autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi, specificând suprafața terenului, modul anterior și cel actual de folosință a terenului și numărul cadastral al acestuia (pentru terenurile înregistrate), în scopul modificării înscrierilor în Cadastrul funciar.

Deținătorii de terenuri interesați de schimbarea categoriei de destinație a terenurilor prezintă un demers autorității executive a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi – pentru terenurile proprietate privată.

La demers se anexează: a) copia de pe buletinul de identitate (pentru persoana fizică) sau copia de pe decizia de înregistrare a întreprinderii, instituției, organizației și copia de pe extrasul din Registrul de stat (pentru persoanele juridice); b) extrasul din Registrul bunurilor imobile; c) planul cadastral al terenului; d) schema de amplasare a imobilului și a rețelelor edilitare, avizată de către arhitectul-șef, organele supravegherii de stat (centrul de medicină preventivă, inspectoratul ecologic, serviciul de pompieri și salvatori), Institutul Național de Cercetări și Proiectări „Urbanproiect” (pentru toate localitățile, cu excepția mun. Chișinău), Institutul Municipal de Proiectări „Chișinăuproiect” (pentru mun. Chișinău) și, după caz, acordul de mediu, emis de către autoritatea competentă în conformitate cu prevederile Legii nr. 86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

În cazul schimbării destinației terenurilor agricole și silvice, se anexează suplimentar: e) studiul pedologic elaborat de întreprinderile de stat în domeniu; f) decizia consiliului local privind casarea plantațiilor (pentru terenurile ocupate de plantații perene).

În cazul schimbării categoriei de destinație a terenurilor pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile, se anexează suplimentar: h) actul de certificare a perimetrului minier; i) proiectul de recultivare a terenurilor sau actul comisiei autorității administrației publice locale privind finalizarea lucrărilor de recultivare a terenurilor (în cazul extinderii carierelor existente ori al solicitării de noi terenuri în localitatea respectivă sau în altă localitate), pentru exploatarea de zăcăminte minerale utile epuizate; încheierea pedologică privind determinarea notei de bonitate a solurilor, pentru terenurile reîncadrate în circuit după recultivare, în scopul calculării prejudiciului cauzat de degradarea stării de calitate a solului, în conformitate cu pct. 11 din nota la Legea nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

Nu se permite transmiterea (schimbarea categoriei de destinație) terenurilor pentru extinderea carierelor fără prezentarea actelor privind recultivarea și reîncadrarea în circuitul agricol a terenurilor atribuite anterior, conform proiectului și planului calendaristic de exploatare și recultivare a zăcămintului.

Pct. 31 din Regulamentul menționat, stipulează că Guvernul, consiliul unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, Adunarea Populară a

Găgăuziei adoptă hotărârea/decizia de schimbare a destinației terenurilor din categoriile de terenuri cu destinație agricolă și ale fondului silvic, precum și din alte categorii de terenuri incluse în circuitul agricol, pentru a fi folosite în alt scop decât cel agricol, în termen de o lună de la transferarea de către persoanele fizice sau persoanele juridice la bugetele respective a mijloacelor bănești echivalente cu pierderile cauzate de excluderea terenurilor din circuitul agricol, conform tarifelor specificate la poziția a III-a din anexa la Legea nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului. Schimbarea destinației terenurilor se efectuează numai după compensarea pierderilor.

În această ordine de idei, instanța de recurs, concluzionează că normele relatate supra, indică expres lista actelor care urmează a fi anexate la cerere de către solicitantul care intenționează să schimbe categoria de destinație a terenului, inclusiv actele obligatorii pe care urmează să le prezinte solicitantul în cazul schimbării categoriei de destinație a terenurilor pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe naturale.

Incidente speței, este și Codul subsolului nr. 3 din 2 februarie 2009, care la art. 2 prevede că prezentul cod reglementează relațiile miniere în vederea asigurării folosirii raționale și complexe a subsolului pentru satisfacerea necesarului de materie primă minerală și altor necesități ale economiei naționale, protecției subsolului, asigurării securității lucrărilor la folosirea subsolului, precum și apărării drepturilor persoanelor fizice și persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare.

Art. 15 alin. (3) lit. b) din Codul subsolului prevede că în folosirea temporară, sectoarele de subsol se atribuie pentru extragerea substanțelor minerale utile-pe perioada exploatării zăcămintului, conform documentației tehnice (tehnologice) de proiect aprobate.

Iar, art. 57 al Codului subsolului, reglementează cerințele principale privind proiectarea, construirea și darea în exploatare a construcțiilor legate de folosirea subsolului.

Prin prisma nomelor menționate supra, reiese că la schimbarea categoriei de destinație a terenurilor pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile se aplică prin coroborare și prevederile Codului subsolului, iar deținătorul de teren prezintă Proiectul de recultivare a terenurilor sau Actul comisiei autorității administrației publice locale privind finalizarea lucrărilor de recultivare a terenurilor pentru exploatări de zăcăminte minerale utile epuizate conform pct. 27 alin. (2) lit. i) al Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri.

Or, instanța de apel, nu a reținut că la cererile SRL „Goiana Petr.Co” adresate autorității publice locale, ultima a anexat documentația tehnică, inclusiv și Proiectul de recultivare a terenurilor, iar pretinsul temei de refuz în satisfacerea cererilor SRL „Goiana Petr.Co”, precum că nu a prezentat Schema de amplasare a imobilului și a rețelelor edilitare nu poate fi plauzibil, aceasta deoarece prezentarea Schemei nu este actuală, având în vedere că a fost prezentat Proiectul de recultivare a terenului.

Mai mult, în majoritatea cazurilor schimbarea categoriei de destinație a terenurilor, este condiționată de necesitatea amplasării (construirii) diferitor obiective, inclusiv și pe terenurile agricole.

Astfel, amplasarea (construirea) diferitor obiective este reglementată de Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr. 835-XIII din 17 mai 1996, totodată și modul de autorizare, avizare și verificare a lucrărilor de proiectare, executare sau desființare a construcțiilor și amenajărilor în conformitate cu documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului sunt reglementate de Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

Ca urmare, în pct. 27 alin. (2) lit. d) din Regulamentul privind modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170 din 25 octombrie 2016, (în redacția până la 18 ianuarie 2019) s-a inclus și prevederea de prezentare a schemei de amplasare a imobilului și a rețelelor edilitare, avizată de arhitectorul-șef, organele supravegherii de stat, care este prevăzută la art. 4 alin. (2) al Legii nr. 163, ce reglementează că în lipsa documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, emitentul este obligat să elaboreze, prin intermediul serviciilor sale abilitate, o schemă de amplasare a imobilului/terenului și a rețelelor edilitare, care fiind avizată de arhitectul-șef, organele supravegherii de stat (centrul de medicină preventivă, inspectoratul ecologic, serviciul de pompieri și salvatori), Institutul Național de Cercetări și Proiectări „Urbanproiect” (pentru toate localitățile, cu excepția mun. Chișinău), Institutul Municipal de Proiectări „Chișinăuproiect” (pentru mun. Chișinău) va servi drept temei pentru elaborarea și emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare.

Iar, cât privește exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile, aceasta este reglementată de Codul subsolului.

Reieșind din cele expuse supra, se denotă că schema de amplasare a imobilului și a rețelelor edilitare, avizată de arhitectorul-șef, organele supravegherii de stat, servește temei pentru elaborarea și emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare, nu și pentru schimbarea destinației terenurilor din agricol, pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile a zăcământului pietriș-nisip „Căușenii Vechi”.

Or, rezultă că SRL „Goiana Petr.Co”, în calitate de deținător de terenuri interesat de schimbarea categoriei de destinație a terenurilor a prezentat două demersuri Consiliului sătesc Cîrnățeni, raionul Căușeni, și anume, la 5 iulie 2017 și respectiv, la 22 august 2017, a anexat actele necesare pentru extinderea carierelor, inclusiv actele de recultivarea și reîncadrarea în circuitul agricol a terenurilor atribuite anterior, conform proiectului și planului calendaristic de exploatare și recultivare a zăcământului, cu achitarea taxei la bugetul local de nivelul I în legătură cu excluderea terenurilor din circuitul agricol.

Ca urmare, prin decizia Consiliului sătesc Cîrnățeni nr. 8/9 din 30 august 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor agricole proprietate privată”, s-a permis schimbarea destinației terenului agricol pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile a zăcământului de pietriș-nisip „Căușenii Vechi” pe o suprafață de 1,7011 ha, situat în limitele UAT Cîrnățeni, raionul Căușeni. (f.d. 38)

Însă, prin decizia Consiliului sătesc Cîrnățeni nr. 9/2 din 9 octombrie 2017 „Cu privire la abrogarea deciziei nr. 8/9 din 30 august 2017”, ținând cont de notificarea nr. 765 din 14 septembrie 2017 a Oficiului Teritorial Căușeni și conform art. 81 din Codul de procedură civilă și în temeiul art. 14 alin. (2) lit. e) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, s-a decis abrogarea deciziei nr. 8/9 din 30 august 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor agricole proprietate privată”, deși aceasta nu a fost contestată. (f.d. 39)

Ulterior, prin decizia Consiliului sătesc Cîrnățeni nr. 10/11 din 12 decembrie 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor” s-a decis respingerea cererii SRL „Goiana Petr.Co” cu privire la schimbarea destinației terenului agricol pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile a zăcămintului de pietriș-nisip „Căușenii Vechi” pe o suprafață de 1,0958 ha, situat în limitele administrativ teritoriale a satului Cîrnățeni, raionul Căușeni. (f.d. 61)

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră important de accentuat că autoritatea publică locală inițial a permis schimbarea destinației unor terenuri prin decizia nr. 8/9 din 30 august 2017 „Cu privire la schimbarea destinației terenurilor agricole proprietate privată”, iar ulterior ținând cont de notificarea nr. 765 din 14 septembrie 2017 a Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat și conform art. 81 din Codul de procedură civilă și în temeiul art. 14 alin. (2) lit. e) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, Consiliul sătesc Cîrnățeni, raionul Căușeni a dispus abrogarea acesteia, prin decizia nr. 9/2 din 9 octombrie 2017 „Cu privire la abrogarea deciziei nr. 8/9 din 30 august 2017”, deși, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat prin notificare a indicat că decizia este incompletă, urmând a fi indicate numerele cadastrale și prezentat proiectul de recultivare a terenurilor, încheierea pedologică privind determinarea notei de bonitate a solurilor, pentru terenurile reîncadrate în circuit după recultivare. (f.d. 100-102)

Or, autoritatea publică locală, a fost sesizată prin notificare de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, cu titlu de recomandare, astfel că Consiliul sătesc Cîrnățeni, raionul Căușeni nu a fost lipsit de dreptul să-și modifice decizia nr. 8/9 din 30 august 2017 și să lichideze neajunsurile, prin completarea actului administrativ, și anume, să indice numerele cadastrale ale terenurilor, destinația cărora urmează a fi schimbată sau să solicite acte suplimentare.

Sub acest aspect, instanța de recurs relevă că lipsa indicării numerelor cadastrale în decizia Consiliului sătesc Cîrnățeni, nu-i poate fi imputată SRL „Goiana Petr.Co”, or, ultima în cererile sale a indicat expres, care anume terenuri agricole urmează a le fi schimbată destinația.

Tot, important este de punctat și faptul că, deși instanța de apel în motivarea deciziei sale indică că schema de amplasare a imobilului și a rețelelor edilitare, avizată de către arhitectul-șef, organele supravegherii de stat nu a fost prezentată Consiliului sătesc Cîrnățeni, din textul actelor administrative contestate ale Consiliului sătesc Cîrnățeni, nu rezultă temeiul refuzului în schimbarea destinația

terenurilor agricole pentru extragerea zăcămintelor minerale utile a zăcământului de pietriș-nisip „Căușenii Vechi”.

Or, în accepțiunea art. 5 alin. (7) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, actul normativ trebuie să întrunească condițiile legalității, admisibilității, preciziei, iar pct. 4.3.2 al Regulilor de întocmire a documentelor organizatorice și de dispoziție și Instrucțiunii-tip cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice centrale de specialitate și ale autoadministrării locale ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 618 din 5 octombrie 1993, indică că textul deciziei trebuie să fie laconic, cu formulări clare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată și faptul că SRL „Goiana Petr.Co” a achitat și taxa de stat la bugetul local de nivelul I în legătură cu excluderea terenurilor din circuitul agricol cariera Cîrnățeni, raionul Căușeni, fapt confirmat prin ordinele de plată, care confirmă achitarea sumei de 223 123,50 de lei, și respectiv, 152 440,44 de lei, (f.d. 37, 62) care până în prezent nu a fost restituită SRL „Goiana Petr.Co”.

Or, dacă autoritatea publică locală a decis că nu acceptă schimbarea categoriei de destinație a terenurilor, în temeiul Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, urma să restituie în termen de 14 zile, suma achitată de către solicitant, ceea ce nu a fost respectat.

Aceste constatări conduc la concluzia că instanța de apel nu a luat în considerare pe parcursul examinării cauzei, că argumentul important a SRL „Goiana Petr.Co” adus în susținerea poziției sale, servește faptul că SRL „Goiana Petr.Co” este o entitate juridică a cărei activitate de bază constituie anume extracția zăcămintelor naturale, și în cazuri similare, la carierele de extracție, administrațiile publice locale recepționând Proiectul de recultivare a terenului alături de celelalte acte, admit cererile de schimbare a destinației terenurilor, astfel încât nu a purces la examinarea legalității și temeiniciei cererii de chemare în judecată depuse, prin prisma Legii contenciosului administrativ, Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri în coroborare cu Codul subsolului.

Respectiv, în raport cu dispozițiile normei sus-menționate, instanța de recurs constată că instanța de apel, la soluționarea cauzei cu care a fost investită, nu a ținut cont de condiția necesară pentru constatarea naturii acțiunii și soluționarea ei prin prisma legislației relevantă cazului.

În lumina celor enunțate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel în mod pripit și nejustificat a respins apelul SRL „Goiana Petr.Co”, îngrădindu-i accesul liber la justiție, cauza urmând a fi remisă spre rejudecare, ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs la faza actuală a procesului de a examina cauza în fond.

În consecință, raportând circumstanțele stabilite la normele de drept guvernate de raportul juridic litigios, instanța de recurs învederează că examinarea cauzei în

ordine de apel a avut loc în mod incomplet și fără o apreciere și elucidare corespunzătoare a circumstanțelor cauzei.

Lichidarea lacunelor depistate în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, de aceea cauza urmează a fi reexaminată, întrucât în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, instanța de recurs nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând speța, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

Totodată, instanța de recurs menționează că din interpretarea art. 6 CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *García Ruiz c. Spaniei* din 21.01.1999).

Din considerentele arătate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva